

KESKUSTA NU✪RET

**KESKUSTANUORTEN 10 TEESIÄ
TIELLÄ MAAILMANRAUHAAN**

Keskustanuoret näkee maailmanrauhan itseisarvona. Se on tavoite, jota vaihtuvat poliittiset tavoitteet eivät saa horjuttaa. Se on myös edellytys suurien maailmanlaajuisten haasteiden ratkaisemiseksi. Koko kansainvälinen yhteisö tarvitaan mukaan ilmastonmuutoksen torjuntaan ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi. Keskustanuoret myös peräänkuuluttaa globaalia oikeudenmukaisuutta – kaikkialla maailmassa tulee olla edellytykset hyvinvoinnille ja hyvään elämään.

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että politiikassa asetetaan tärkeimmiksi arvoiksi yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, sivistys ja kestävä kehitys. Näiden arvojen pohjalta Keskustanuoret tavoittelee maailmanrauhaa. Tässä manifestissa esitetään 10 teesiä, jotka toimivat askelmerkkeinä kohti parempaa huomista.

Hyväksytty Keskustanuorten valtuuskunnassa 22.5.2021

1. Ilmastonmuutoksen hillitseminen tuo vakautta

Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen uhkaavat elinehtoja koko maapallolla. Nämä ovat myös vakavia uhkia maailman vakaudelle. Kiistat esimerkiksi vedestä, hedelmällisestä viljelymaasta tai elinkelpoisesta maasta ajavat valtioita konflikteihin ja pakottavat satoja tuhansia ihmisiä pakenemaan omasta kotimaastaan. Jokaisella tulee olla mahdollisuus elää lähellä omia juuriaan.

Keskustanuoret näkee ilmastonmuutoksen torjumisen yhtenä tärkeimmistä keinoista turvata rauhaa maailmalla. Konkreettisena keinona esitämme globaalin metsitysrahaston perustamista YK:n alaisuuteen. Rahaston varoilla tuettaisiin kansainvälisiä metsityshankkeita alueilla, joita eroosio ja aavikoituminen uhkaavat. Samalla uusi metsäpinta-ala tehokkaasti sitoisi hiilidioksidia ilmakehästä.

Kaikessa poliittisessa päätöksenteossa on pidettävä mukana kestävä kehityksen periaatteet. Päätösten tulee olla ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä. Kaikki valtiot tarvitaan mukaan ilmastonmuutoksen torjumiseen, ja Suomi vakaana, vauraana ja osaavana maana voi näyttää suuntaa.

2. Ei asevarustelun kierteelle Vuonna 2018 maailmassa käytettiin

sotilasmenoihin 1 822 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Sillä, miten valvomme asekauppaa, on globaaleja vaikutuksia. Suomi on maailman suurimpiin asekauppiaisiin kuuluva EU:n jäsenvaltio ja on keskeinen toimija määriteltäessä asekaupan toimintaperiaatteita. Asekaupan tuontia ja vientiä ei valvota kokonaisuutena, eikä teknisen riskianalyysin tueksi kerätä riittävästi tietoa. Tämän seurauksena aseita päättyy väriin käyttötarkoituksiin.

Keskustanuoret katsoo, että jatkuvaan asevarustelun kierteeseen tulisi pystyä puuttumaan. Erityisen huolestuneena Keskustanuoret seuraavat suurvaltojen irtautumista kansainvälisistä asevarustelua hillitsevistä sopimuksista. Olemassa olevista sopimuksista on pidettävä kiinni, ja jatkuvasti on pyrittävä luomaan uusia varustelua hillitseviä sopimuksia. Resursseille on parempaakin käyttöä.

Iso ongelma on myös kehittyneiden maiden asevientä kehittyviin maihin. Myös Euroopan unionia on kritisoitu siitä, ettei se ole onnistunut lainsäädännöllään luomaan selkeää toimintamallia asevientiin. Unionin jäsenvaltiot ovat vieneet aseita maihin, joiden ihmisoikeustilanne ja oikeusvaltiokehitys on puutteellista. EU:n yhteinen kanta tämän kuitenkin kieltää, mutta tulkinnat ovat erilaisia.

Aseteollisuudella on paikkansa elinkeinorakenteessa, mutta aseviennissä kriteereiden on oltava tiukkoja ja selkeitä. Asekauppaa ja aseellista väkivaltaa säädetään yhteiskunnallisella keskustelulla. Keskustanuoret vaatii, että EU säättää yhdenmukaisen lainsäädännön asekauppaan ja sekä antaa toimeenpano- ja valvonta resursseja. Suomen ei tule viedä puolustusmateriaalia sotaa käyviin tai ihmisoikeuksia polkeviin maihin.

3. Nuoret rauhan ja turvallisuuden rakentajina

Osallisuuden varmistaminen yhteiskunnan kaikilla tasoilla ehkäisee ääriliikkeiden syntyä ja vahvistaa vakautta. Erityisesti Keskustanuoret vaatii YK:n päätöslauselman 2250 'nuoret, rauha ja turvallisuus' toimeenpanemista. Suomi on toiminut tämän suhteen esimerkkinä ollessaan ensimmäisenä valtiona laatimassa toimintaohjelmaa päätöslauselman toteuttamiseksi.

Nuoria ei tule aliarvioida. He ovat tärkeässä roolissa aktiivisen ja terveen kansalaisyhteiskunnan rakentamisessa, ja heidän toimintaansa yhteiskunnan vakauden edistämiseksi on tuettava. Rauhaa ei voi olla ilman, että nuoret ovat siinä mukana.

Valtioiden on taattava rakenteet, joiden kautta nuoret voivat kouluttautua ja osallistua yhteiskuntaan. Suomi on tässäkin asiassa ollut esimerkillinen, esimerkiksi nuorisovaltuustojen ja oppilaskuntien kautta nuorten ääni saadaan kuuluviin. Nuorten äänen täytyy kuulua aina paikalliselta tasolta kansalliselle tasolle.

Tärkeässä roolissa on myös syrjäytymisen ehkäisy. Syrjäytyneet nuoret ovat inhimillinen tragedia, mutta valitettavasti myös uhka turvallisuudelle. Syrjäytyminen, yhteiskunnan ulkopuolelle jääminen, on ääriliikkeiden polttoainetta. Nuoret eivät ole yksi yhtenäinen joukko, vaan monimuotoinen ryhmä kattaen myös vähemmistöihin ja erityisryhmiin kuuluvia nuoria.

Rauhaa ei voi pitää itsestäänselvyytenä, vaikka Suomi ei tällä hetkellä konfliktimaa olekaan. Tarvitsemme jokapäiväistä työtä militarismien, väkivalta-aatteiden,

vihapuheen, rasismin sekä koulu- ja nettiväkivallan kitkemiseksi.

Globalisoituneessa maailmassa sanat ja teot voivat vaikuttaa myös siellä, missä emme fyysisesti ole. Globaali oikeudenmukaisuus ja maailmanrauha vaativat ihmisten ja valtioiden vuoropuhelua sekä sillanrakentamista kohti sopua.

4. Rauha ja demokratia kulkevat käsi kädessä

Demokratiaa pidetään yleisesti parhaiten rauhaa turvaavana hallintomuotona. Sen perusarvoihin kuuluvat muun muassa sananvapaus, tasa-arvo sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapaus. Demokratia on kansanvaltaa, mikä takaa myös rauhan säilymiselle ja ylläpitämiselle lujemman pohjan.

Demokratiakehitystä voidaan tukea edistämällä ihmisoikeuksia, kehitystä, rauhaa ja turvallisuutta. Tässä kansainvälisillä säätioilla ja järjestöillä, kuten YK:lla, on keskeinen rooli. Ne auttavat ja tukevat demokraattisten instituutioiden edistämistä sekä vahvistamista esimerkiksi valvomalla vaalien kulkua. Euroopan unionin tulee myös osaltaan kehittää maailmanlaajuisia demokratiatukea sekä EU:n aihetta koskevassa strategiakehyksessä että toimintasuunnitelmassa. Pohjoismaista yhteistyötä kansainvälisen demokratiakehityksen hyväksi tulee puolestaan edistää entisestään Pohjoismaisen neuvoston toiminnassa.

Myös demokratiakasvatuksella ja -koulutuksella on merkittävä rooli, jotta maailman ihmiset ymmärtäisivät oikeutensa ja velvollisuutensa päätöksenteossa. Demokratiakoulutusta edistetään erityisesti kansainvälisten koulutushankkeiden kautta sekä tukemalla kansalaisyhteiskuntaa.

Liberaali demokratia on osa yleismaailmallisia arvoja, ei vain läntisiä. Se estää omalta osaltaan konfliktien syntymistä jo etukäteen antamalla kansalaisille äänen. Liberaali demokratia on siis edustuksellista demokratiaa.

Demokraattiset valtiot lähtevät todistetusti epätodennäköisemmin sotimaan muita vastaan. Rauha ja demokratia kulkevat käsi kädessä.

5. Yhdessä vahvempia – instituutiot luovat vakautta

Valtioiden yhteistyöelimet luovat vakautta. Tästä malliesimerkkejä ovat Yhdistyneet kansakunnat ja Euroopan unioni. Molempien yhteistyöelimien tarkoituksena on ollut taata rauha.

Jotta YK:n toiminta olisi mahdollisimman tehokasta tulevaisuudessa, YK:n on saatava aitoa päätösvaltaa konfliktien lopettajana. Tämä edellyttää maailmanhallitus-ajatuksen toteuttamista niin, että viimeistään 2050-luvulla vain YK:lla on oikeus sotilaallisen voiman käyttöön, ja silloinkin ainoastaan konfliktien estämiseksi tarkasti määrättyjen sääntöjen pohjalta. Lyhyemmällä aikavälillä, ja myöhemmin ei-sotilaallisissa kysymyksissä YK:a on kehitettävä järjestön perusarvojen ja nykytilan pohjalta.

YK:n toiminta heijastelee aina kansainvälisen yhteisön tahtoa, minkä vuoksi sen jäsenmailla on suurin vastuu järjestelmän toimivuudesta. Erityisesti turvallisuusneuvoston toimintaa tulee jatkossa tehostaa ja sen pysyväisjäsenten pyrkiä jatkuvasti löytämään yhteisymmärrys yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Myös turvallisuusneuvoston kokoonpanoa on syytä tarkastella kriittisesti.

Keskustanuorten mielestä useampi valtio tai valtioliitto voisi olla turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen, esimerkiksi Euroopan unioni tarvitsisi oman tuolin pöytään.

Turvallisuusneuvoston rakenteita uudistettaessa veto-oikeudesta on luovuttava.

Keskustanuoret tukee alueellisten liittojen toimintaa. Käytännössä tämä tapahtuu vahvistamalla Suomen ja EU:n yhteistyötä esimerkiksi Afrikan unionin tai Kaakkois-Aasian maiden yhteistyöjärjestöjen kanssa. Kun alueellisten yhteistyöelimien mandaatti toimia annetaan alueen ulkopuolta, vahvistuu niiden asema myös alueilla. Pelkät instituutiot eivät riitä yksinään, vaan tarvitaan myös lainsäädännöllisiä työkaluja, joilla jäsenmaiden alueellisiin ongelmakohtiin voidaan puuttua.

6. Sukupuolitietoisuutta rauhan rakentamiseen

Keskustanuorille tärkeää on nähdä ihminen hänelle luotujen roolien takaa. Rauhan rakentamisessa ja väkivallan ehkäisyssä on tärkeää huomioda, että sukupuoli- ja muut roolit vaikuttavat eri kulttuureissa niin, että väkivalta ja vastakkainasettelu kasvavat.

Sodista kärsivät eniten nuoret miehet, jotka pakotetaan aseisiin ja kärsimään taisteluihin. Samoin konflikteihin johtava radikalisoituminen koskee nuoria miehiä erityisenä ihmisryhmänä. Siksi nuorille miehille tulee taata vakaat näkymät elämään koulutuksen ja töiden kautta heidän erityistarpeensa huomioiden.

Asevelvollisuus koskee ympäri maailman käytännössä pelkästään nuoria miehiä. Tämä on äärimmäisen vakava ja liian vähän huomioitu, erittäin perustavanlaatuinen tasa-arvoriikkomus.

Keskustanuoret haluaa rakentaa maailman niin, että sukupuolitetut velvollisuudet poistetaan ja ihmisoikeuksiin suhtaudutaan aina itsestään selvyyksinä. Tässä tarvitaan laajaa kansainvälistä yhteisymmärrystä.

Lapset ja nuoret on pidettävä aina konfliktien ulkopuolella.

Naisten aseman parantaminen rauhanprosesseissa on hyvä tie kestävään rauhaan. Tutkimusten mukaan rauhansopimus on 35 % kestävämpi, jos myös naiset osallistuvat sen tekemiseen. Emme usko pelkästään rauhansopimuksiin, vaan myös yhteisöjen sisällä tapahtuviin pitkäjänteisempään rauhantyyöhön, jota hoitavat kansalaiset ja kansalaisyhteisöt.

Etenkin konfliktien jälkeisissä rauhan rakentamisessa ja ylläpitämisessä naisten rooli korostuu. Jotta rauhan voidaan ajatella olevan kestävä, on keskityttävä naisten taloudelliseen, poliittiseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Suomi on kansainvälisellä kentällä tunnettu ja luotettava rauhanrakentaja. Täällä on huomattu nuoriin ja naisiin kohdistuvan rauhantyyön rakentamisen pitkäjänteinen vaikutus, josta meidän tulisi pitää kiinni ja panostaa vielä entistä enemmän. Yksi konkreettinen keino olisi esimerkiksi naisryhtäjäyden tukeminen kehitysyhteistyön avulla.

7. Keskustelulla kohti rauhaa!

Keskustanuoret luottaa vuoropuhelun voimaan. Myös kansainvälisessä politiikassa tarvitaan lisää sivistynyttä keskustelua – taitoa puhua, mutta myös kuunnella. Moni konflikti olisi saattanut jäädä syntymättä, jos molemmilla puolilla

pöytää olisi ollut halua kuunnella ja asettua vastapuolen asemaan. Kansainvälinen politiikka kaipaa keskustalaista sydämen sivistystä.

Empatiaa, toisen asemaan asettumista, voi opetella. Rauhantyyössä tulee panostaa uusien osapuolien välistä ymmärrystä lisäävien sovintomenettelyiden luomiseen. Ilman ymmärrystä, ei voi olla aitoa anteeksiantoa, ja ilman anteeksiantoa pysyvä sopu ei synny, vaan traumat jäävät elämään.

Kansainväliseen politiikkaan valtioiden päättäjille on luotava uusia keskustelurakenteita, jotka eivät nojaa kylmän sodan aikaiseen suurvalta-ajatteluun. Tämä vaatii esimerkiksi YK:n uudistamista, mutta myös päättäjien globaalien epävirallisten verkostojen toimintaedellytysten vahvistamista. Kun toinen tunnetaan, on yhteistyö myös helpompaa.

Samalla on luotava edellytyksiä kansalaisyhteiskunnan ja päättäjien väliselle dialogille niin kehittyneissä kuin kehittyvissäkin maissa. Demokraattisten vaalien lisäksi, tarvitaan vaalien välillä tapahtuvaa avointa vuorovaikutusta. Kehitysyhteistyöllä on tuettava kansalaisyhteiskunnan toimintaa.

Töitä rakentavan keskustelun eteen ei tule tehdä vain ulkomailla. Suomalaisessa koulussa on huomioitava nykyistä vahvemmin kansainvälisyyskasvatus. Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitoja tulee vahvistaa, jotta he ymmärtävät paremmin ihmisten erilaisia taustoja.

8. Kehitysyhteistyöllä kohti parempaa huomista

YK on asettanut kehittyneiden maiden antaman kehitysavun määrän tavoitteeksi

0,7 prosenttia bruttokansantulosta. Tällä hetkellä Suomen kehitysyhteistyön määrärahojen suuruus on n. 0,4 % BKT:sta. Keskustanuoret on sitoutunut tavoitteeseen nostaa suuruus YK:n suosituksen mukaiseksi, ja vaatii tähän aktiivisia toimia. Tukemalla kehittyvien valtioiden paikallisia yrityksiä lainoilla autetaan luomaan kehitysavun piirissä oleviin valtioihin talouskasvua ja työpaikkoja luovia yrityksiä.

Samalla kehitysyhteistyötä on kehitettävä. Kehitysyhteistyön tuloksien tulee olla osoitettavissa selkeästi. Kehitysyhteistyössä tulee myös keskittyä kehittyvien valtioiden ja alueiden aitoon kehittämiseen, ja omatoimisuuden vahvistamiseen. Valmiiden kaivojen sijaan tulee viedä tietotaitoa siitä, miten kaivot rakennetaan. Kehitysyhteistyön suunnittelussa ja toteutuksessa on lähdettävä liikkeelle kehittyvien valtioiden lähtökohdista ja näkökulmasta.

Kehitysyhteistyöllä voidaan edistää heikommassa asemassa olevien asemaa, kehitysmaiden elinkeinojen lisäämistä, demokratioiden kasvua ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Kehitysyhteistyöllä on tärkeä rooli rauhan rakentamisessa.

9. Kauppapolitiikka työkaluna

Euroopan unionissa jäsenvaltiot ovat luovuttaneet Euroopan komissiolle vallan neuvotella kauppasopimuksista Euroopan vajaan 500 miljoonan asukkaan vapaakauppa-alueelle. Ideaalitulanteessa kauppasopimuksilla voidaan vaikuttaa myös muuhun kuin pelkästään siihen, minkälaista lihaa unionin alueelle saa tuoda.

Keskustanuorten mielestä Euroopan unionin tulee entistä voimakkaammin sitoa ihmisoikeus- ja oikeusvaltiokysymykset osaksi kauppapoliittisia neuvotteluita.

Käytetään sitä valtaa, mikä meillä on. Oma kysymyksensä on ylikansalliset yritykset, joiden epäilyttäviin toimiin on pystyttävä puuttumaan ylikansallisella lainsäädännöllä.

Kauppapolitiikka tarjoaa useita välineitä rauhan saavuttamiseksi. Kaupallisilla suhteilla saadaan vahvistettua maailman verkostomaisuutta. Tiiviit verkostomaiset globaalit suhteet ovat edellytys rauhalle. Viemällä suomalaista osaamista maailmalle, etenkin vihreää teknologiaa, pystytään torjumaan ekologista kriisiä, ja antamaan edellytykset valtioiden rauhanomaiselle kehitykselle.

10. Suomalaista demokratiaosaamista maailmalle

Demokratian edistämiseksi ja vahvistamiseksi ympäri maailman on tehty kansainvälisten säätiöiden sekä järjestöjen toimesta paljon tärkeää työtä jo monen vuoden ajan. Vaalitarkkailu, siviiliyhteiskunnan tukeminen ja hyvän hallinnon edistäminen ovat olleet osa niitä keinoja, joilla demokratiaa on pyritty kehittämään globaalisti. Esimerkiksi YK on tukenut demokratian kehitystä ympäri maailman omien toimijoidensa, kuten tasa-arvojärjestön (UN Women), demokratia rahaston (UNDEF) ja kehitysapuverkoston (UNDP) kautta. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö ETYJ on tärkeässä roolissa demokratian turvaamisessa, esimerkiksi toteuttaessaan vaalitarkkailua.

Demokratian todellinen juurtuminen yhteiskuntaan on pitkä, syvälinen ja hankala prosessi. Sen juurtumiseen ja läpinäkyvyyteen vaaditaan tahtoa, määrätietoisuutta sekä vastuun ottamista. Tässä prosessissa on demokratiaa kohti pyrkiviä valtioita tuettava parhaan mukaan. Suomen tulee osallistua aktiivisesti

demokratian viemiseen uusiin valtioihin.
Esimerkiksi suomalainen
diplomatiaosaaminen on maailman
kärkiluokkaa ja sen vaikutuksista
maailmanlaajuiseen demokratian
edistämiseen ja vahvistamiseen on saatu
monta konkreettista esimerkkiä jo
vuosikymmenten ajan. Suomen roolia
demokratiakehityksen edistämässä
määritellään valtioneuvoston ulko- ja
turvallisuuspoliittisessa selonteossa, joka
on tehty yhteistyössä tasavallan
presidentin kanssa.

KESKUSTIA NU✘RET